



Kritische noot over 'Architectengroen'

Advertentie Leven op Daken leidt tot 'digitale dialoog' over welk soort groen op 'onze' daken

Advertenties, ze zijn er (gelukkig, voor ons als bladenmaker!) in alle soorten, vormen en maten. De een soms nog mooier dan de ander en de ander juist weer informatiever dan de een. Eén ding is zeker: ze worden gelezen, maar lang niet altijd voor zoete koek geslikt. Onderstaande digitale correspondentie tussen een van onze lezers en een adverteerder is het bewijs.

In Dak&Gevel Groen nr. 5 prijkte een paginagrote full colour advertentie van Leven op Daken, met het nieuwe gerenoveerde grasdak van de universiteitsbibliotheek TU Delft als eyecatcher. Voor veel lezers een 'mooi plaatje'; echter niet voor Wankja Ferguson, ecologisch hovenier/ontwerper en ingenieur natuurbouw van het Groningse ecologisch hoveniersbedrijf Vlinder er Bij Natuurtuin. Ferguson klom achter haar pc en meldde Leven op Daken-directeur Erik Steegman haar grieven.



Wankja Ferguson

Geachte dame of heer,

Waarom presenteert u uzelf met een dak wat nu precies geen enkel leven bevat? (blz. 4 van Dak&Gevel Groen nr. 5). Een dak zo te zien ingezaaid met hetzelfde armoedige mengsel van drie graszaden waar iedereen zijn gazon en openbare ruimte mee meent te moeten inzaaien, maar wat werkelijk geen enkele ecologisch betekenis heeft, bovendien ook nog strak kort gemaaid, wat het nóg erger maakt. Dit soort ontwerpen waar u zichzelf mee presenteert hebben dus alleen maar waarde voor de dure architecten die geen kaas meer gegeten hebben van ecologie tegenwoordig en waarvan de ontwerpen dus nu dan ook de bijnaam hebben gekregen: 'architectengroen'. Het eeuwige kaalgeschoren groen, zowel op de grond als op hoogte, met de eeuwige grote grijze betegeling. Er mag vooral geen bloemetje in voorkomen. Daarmee verliest het dus ook elke waarde die het ook maar enigszins had kunnen hebben. Zeer slechte keuze van een voorbeeld van 'leven' op daken dus, naar mijn mening.

Met vriendelijke groet,

Wankja Ferguson

Wankja Ferguson mailde tevens een reeks fauna-foto's (hierbij enkele voorbeelden) van hoe het er volgens haar op een groendak uit zou kunnen en moeten zien. En zoals het hoort, de reactie van Leven Op Daken-directeur Erik Steegman liet niet lang op zich wachten.



Witkopzandbij op veldereprijs.

Geachte mevrouw Ferguson,

Ik ben blij met uw reactie op onze advertentie met de foto van de TU Bibliotheek, na renovatie, in Delft. U heeft vanuit uw vakgebied uiteraard gelijk om deze vorm van daktuin 'architectengroen' te noemen. In dit geval draagt dit ontwerp hooguit bij aan het welzijn van het zware bestaan van de student en zeker niet aan de verbetering van de biodiversiteit en ecologie. Op een mooie zomerse dag zal dit dak vol zitten met studenten die genieten van hun pauze, waardoor het dak kortgeschoren zal moeten zijn om ook de student met hooikoortsproblemen niet verder te tarten. Meninge n zijn gelukkig verschillend, maar dit object is bedoeld om ingepast te worden als groene recreatiezone binnen de harde, stenen omgeving en zakelijkheid van de Universiteitsgebouwen in Delft. 'Duurzaamheid en energiebesparing spelen een belangrijke rol in het gebouw; zo wordt er gebruikgemaakt van warmte- en koudeopslag in de bodem, is het grasdak extra isolerend en zijn de glazen buitenwanden uitgevoerd als klimaatgevels', aldus Mecanoo architecten in 1992. Nu weten wij veel meer, tijden veranderen en aandacht voor meer bijzondere zaken zoals de verbetering van de stedelijke biodiversiteit en de daarbij behorende ecologische randvoorwaarden zijn aan de orde van de dag. Bedrijven pakken dit samen met Leven op Daken tegenwoordig op als Green Deal binnen een Community of Practice van Agentschap.nl (zie artikel Dak&Gevel Groen, nr. 6). Gelukkig maken de uitvoerende partners van Leven op Daken ook andere thema's van meervoudig ruimtegebruik op daken. Ontwerpen van lavendel- en bloemenweide, heester- en parklandschappen, maar ook rij- en loopverhardingen in vele kleurtinten, gecombineerd met groenvoorzieningen waarin uw onderwerp binnen het ontwerp van de (landscaping- of bouwkundig) architect veelal als onderdeel of volledig wordt meegenomen. Bijgaand wat voorbeelden van dit soort projecten.

Ik hoor graag van u,

Erik Steegman



Noordstrook Amsterdam

'Op een mooie zomerse dag zal dit dak vol zitten met studenten die genieten van hun pauze'



Erik Steegman



Stadhuis Nieuwegein.



Dagpauwoog op paardenbloem.

Het antwoord van ecologisch hovenier Wankja Ferguson bleef dan ook niet uit.

'Alleen maar waarde voor de dure architecten die geen kaas meer gegeten hebben van ecologie tegenwoordig'

Geachte heer Steegman,

Als je een verhaal moet vertellen bij een foto om te begrijpen waar het over gaat, beeldt de foto niet uit wat er mee bedoeld wordt. U zegt dat de foto uitbeeldt dat er studenten gebruik maken van het dak, maar ik zie er toch geen enkele student op zitten, dus dat is niet iets wat de foto verbeeldt of uitbeeldt. Met andere woorden deze foto beeldt alleen maar strak en saai grijs en groen uit en laat geen kleurige mengelmoes van 'slordige' studenten die op het gras zitten zien. De andere foto's die u laat zien, zijn al een stuk interessanter als voorbeeld voor 'leven' op het dak, vooral de sedum begroeiing. De andere begroeiingvoorbeelden leveren inhoudelijk ook niet veel bijdrage aan 'leven' - dus aan verdere organismen - op het dak dan alleen de aangeplante planten. Ze laten verder geen enkel innovatief idee zien. Al deze voorbeelden heb ik al eerder gezien. U herhaalt gewoon dezelfde beplanting die iedereen tegenwoordig overal neerzet, maar die voor dieren en dus extra leven op het dak slechts een marginale betekenis heeft en ondersteuning geeft aan het wijdverbreide misverstand dat prairietuinen erg veel inhoud aan

'leven' zouden bieden. Dat doen ze dus maar marginaal. Maar goed, toegegeven: iets is beter dan niets.

De foto die echter uw visitekaartje is en welke niets van de andere begroeiingen laat zien - en waarvan het gras wat er te zien is met een vrijwel aan zekerheid grenzende inschatting bestaat uit een van de standaardmengsels van drie grassoorten, zoals alle mengsels die tegenwoordig in de winkel te koop zijn en waar geen bloemetje meer in mag zitten en geen mosje meer in mag groeien - heeft compleet niets te bieden voor 'leven op het dak' anders dan dat je er per ongeluk op kunt gaan zitten.

Zelfs bij een veelvuldig en relatief kort gemaaid begroeiing kun je nog kiezen voor een mengsel wat allerlei laaggroeiende planten - andere dan gras - bevat, zoals madeliefjes, kruiptijm, Veronica chaemedrys, loopkamille, zenegroen, witte klaver, kleine klaver, paardenbloemen, mosjes, havikskruiden, en nog vele andere die prima tegen enige of zelfs veel betreding kunnen, maar die inderdaad 'leven' in de brouwerij veroorzaken, in de vorm van insecten of zelfs vogels die van sommige zaden van deze planten gebruik kunnen maken. Het zou bijzonder goed zijn voor deze studenten om weer eens te ervaren dat er ook een vlinder of een wilde bij of iets dergelijks van dezelfde ruimte gebruik maakt als zij zelf. Op een foto zou dit een veel kleuriger geheel veroorzaken.

Uw keuze blijft dus voor strak groen en grijs en ik blijf erbij dat het jammer genoeg een slecht voorbeeld is om 'leven' op het dak uit te stralen.

Met vriendelijke groet,

Wankja Ferguson



Akkerhommel op paardenbloem.

'Zelfs bij een veelvuldig en relatief kort gemaaid begroeiing kun je nog kiezen voor een mengsel wat allerlei laaggroeiende planten - andere dan gras - bevat'

Wij als redactie van Dak&Gevel Groen kunnen alleen maar zeggen: 'Hulde voor deze interactie. Onze groene daken en gevels varen er wel bij en houd de discussie verder groen en levend!'



Insect op madeliefje.